

Ár 2012, þriðjudaginn 17. apríl, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 106/2011**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 9. desember 2011, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 6. desember 2011. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 12. desember 2011, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi, dagsettu 4. janúar 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 12. janúar 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki frá sóknaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 30. mars og 17. apríl 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 28. janúar 2005 var gerð yfirlýsing um sjálfskuldarábyrgð vegna yfirdráttar á tékkareikningi nr. X. Reikningseigandi var A. Sóknaraðili skrifaði undir sem sjálfskuldarábyrgðaraðili, ásamt B og C.

Skilmálar ábyrgðarskuldbindingarinnar voru staðlaðir og var gengið frá yfirlýsingunni með því að fylla út nöfn, dagsetningar o.þ.h. upplýsingar auk hámarksfjárhæðar kr. 2.300.000. Með sjálfskuldarábyrgðinni skuldbatt ábyrgðaraðili sig til að tryggja kröfuhafa efndir á skuldbindingum skuldara. Ábyrgðaraðili ábyrgðist greiðslu skuldar eins og um hans eigin skuld væri að ræða. Ábyrgðaraðila var skylt að greiða skuldina við vanskil, kræfist kröfuhafi þess, þótt kröfuhafi hefði engar tilraunir gert til að fá hana greidda hjá skuldara. Ábyrgðaraðili ábyrgðist alla skuldina og ef ábyrgðaraðilar væru fleiri en einn, ábyrgðist hver um sig fulla greiðslu gagnvart kröfuhafa. Við vanefnd skuldara var kröfuhafa í sjálfsvald sett, hvern hann kræfi fyrst, skuldara eða sjálfskuldarábyrgðaraðila. Ef ábyrgðarmaður greiddi ábyrgðarskuld, öðlaðist hann sama rétt á hendur skuldara og kröfuhafi átti og með sömu takmörkunum. Honum var einnig heimilt að krefja meðábyrgðaraðila um greiðslu hluta skuldarinnar.

Með undirritun á yfirlýsinguna staðfestu sjálfskuldarábyrgðaraðilar að hafa kynnt sér efni ábyrgðaryfirlýsingarinnar og upplýsingabækling bankans um sjálfskuldarábyrgð. Jafnframt að hafa verið kynntar reglur um gerð greiðslumats hjá

reikningseiganda, allt í samræmi við samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, sem varnaraðili var aðili að. Hakað var við möguleika um að greiðslugeta reikningseiganda hefði verið metin og með hans samþykki hefðu sjálfskuldarábyrgðaraðilar kynnt sér það greiðslumat.

Vanskil urðu á greiðslu yfirdráttarins. Þann 11. júní 2008 var gefin út fullnaðargreiðsla til sóknaraðila á umræddum yfirdrætti. Nam greiðsla samkvæmt henni kr. 1.705.000.

Þann 24. mars 2011 leitaði lögmaður sóknaraðila til varnaraðila. Skoraði hann á varnaraðila að leggja fram greiðslumat vegna yfirdráttarheimildarinnar. Hefði bankinn ekki gert slíkt greiðslumat var þess krafist að sóknaraðila yrðu endurgreiddar kr. 1.705.000, ásamt vöxtum. Varnaraðili hafnaði kröfunni þann 1. desember 2011, á grundvelli þess í fyrsta lagi að á yfirlýsingu um sjálfskuldarábyrgð var hakað við að greiðslumat hefði verið framkvæmt og það kynnt ábyrgðarmönnum. Þá hafi skaðabótakröfur af þessu tagi ekki flust yfir til varnaraðila við stofnun hans.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 6. desember 2011.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst endurgreiðslu á kr. 1.705.000 frá 11. júní 2008 auk vaxta frá sama degi, og einnig alls kostnaðar vegna þessa máls sem sóknaraðili hafi þurft að bera.

Sóknaraðili vísar til þess að strax á árinu 2007 hafi reikningurinn verið kominn í vanskil og gengið hafi verið að honum með því t.d. að skrá hann í vanskilaskrá hjá Lánstrausti með áritaðri stefnu þann 16. maí 2007. Þá hafi vanskil verið skráð inn á Lánstraust þann 18. október 2007 og í framhaldi hafi verið hótáð að ganga að öllum eigum sóknaraðila. Á sama tíma hafi verið lítið sem ekkert gert til þess að innheimta kröfuna hjá skuldara eða öðrum ábyrgðarmönnum. Sóknaraðili vísar til þess að hann hafi ekki séð sér annað fært en að greiða umrædda kröfu, enda hafi varnaraðili fullyrt að honum væri það skylt.

Sóknaraðili bendir á að hann hafi gengist í ábyrgðina án þess að njóta nokkurs fjárhagslegs ávinnings af því sjálfur. Því sé ljóst að ábyrgðaryfirlýsingin falli undir samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga en þar segi að framkvæma skuli greiðslumat nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Einnig komi fram að ef ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemi hærri fjárhæð en kr. 1.000.000 sé fjármálafyrirtæki skylt að greiðslumeta skuldara. Ekki hafi farið fram neitt greiðslumat. Sóknaraðili telji því að honum hafi verið gert að greiða bankanum kr. 1.750.000 án þess að sér væri það skylt.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili vísar til þess að á yfirlýsingu um sjálfskuldarábyrgð sem sóknaraðili undirritaði komi fram staðfesting af hálfu ábyrgðarmanna að greiðslugeta reikningseiganda hafi verið metin og með hans samþykki hafi ábyrgðarmenn kynnt sér það greiðslumat. Hafi því skilyrði 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga verið uppfyllt.

Þá vísar varnaraðili til þess að skaðabótakröfur af þessu tagi hafi ekki flust yfir í F við stofnun hans, sbr. ákvörðun Fjármálaeftirlitsins þann 7. október 2008 með

vísan til heimildar í 100. gr. a laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, sbr. lög nr. 125/2008, vegna sérstakra aðstæðna á fjármálamarkaði, til að taka yfir rekstur FF.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að endurgreiðslu á kr. 1.705.000, sem sóknaraðili innti af hendi vegna sjálfskuldarábyrgðar á yfirdráttarreikningi A, nr. X.

FF krafði sóknaraðila um greiðslu vegna sjálfskuldarábyrgðarinnar sem sóknaraðili greiddi. Þann 11. júní 2008 greiddi sóknaraðili umræddan yfirdrátt til FF. Í máli þessu gerir hann sem fyrr greinir kröfu um endurgreiðslu þess fjár.

Með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda FF til F, dags. 14. október 2008, yfirtók F skuldbindingar í útibúum FF á Íslandi, vegna innlána frá fjármálafyrirtækjum, Seðlabanka Íslands og öðrum viðskiptavinum. Þá yfirtók F skuldbindingar skv. inn- og útflutningsábyrgðum, ábyrgðum vegna efnda fyrirtækja og einstaklinga sem tengdust reglubundinni starfsemi. Einnig skuldbindingar skv. verðbréfum sem FF gaf út og voru að veði hjá seðlabönkum og ríkissjóðum. Því er ljóst að F, nú F, yfirtók ekki skaðabótakröfur eða kröfur um endurgreiðslur ofgreidds fjár á hendur FF, eins og um er deilt í máli þessu.

Verður ekki hjá því komist að hafna kröfu sóknaraðila þegar af þessari ástæðu.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila F, er hafnað.

Reykjavík, 17. apríl 2012

Haukur Guðmundsson

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir